

Perceptie en productie van emotionele en taalkundige prosodie bij kinderen met een cochleair implantaat

Gepubliceerd: 23-01-2014 Laatst bijgewerkt: 24-04-2024

Primair doel van het onderzoek: hoe, indien überhaupt, verwerken kinderen cochleair implantaten prosodie verschillend van elkaar en van normaalhorende kinderen? Secundaire doelen: 1) is er een verschil in verwerking tussen taalkundige en emotionele...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestart
Type aandoening	Binnenoor- en VIIIe hersenzenuwaandoeningen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON40438

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

De ontwikkeling van prosodie bij kinderen met een cochleair implantaat

Aandoening

- Binnenoor- en VIIIe hersenzenuwaandoeningen

Synoniemen aandoening

gehoorverlies van het binnenoor, sensorineuraal gehoorverlies

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universiteit Leiden

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Cochleair implantaten, Emoties, Ontwikkeling, Prosodie

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Pretest 1 - Identificatie en benoeming van kleuren en objecten aan de hand van afbeeldingen. Percentage correct.

Pretest 2 - Herkenning van visuele emotie aan de hand van het onderscheiden van afbeeldingen van gezichten. Percentage correct.

Pretest 3 - Onderscheidend vermogen van intonatieverschillen met een reconstructie van de ASSE-test (Auditory Speech Sound Evaluation). Percentage correct.

Pretest 4 - Nonwoordherhaling. Percentage correct.

Test 1 - Perceptie van emotionele prosodie aan de hand van de herkenning van de emotie in gesproken zinnen. Percentage correct.

Test 2 - Perceptie van taalkundige prosodie aan de hand van de herkenning van zinsaccenten in gesproken zinnen. Percentage correct.

Test 3 - Productie van emotionele prosodie. Percentage correct. In elke trial wordt de verbale reactie digitaal opgenomen. Het percentage correct wordt bepaald op basis van beoordelingen van een onafhankelijk, apart te recruterende, panel van gezonde volwassen moedertaalsprekers van het Nederlands. Ze zullen beoordelen welk van de 4 emoties overgedragen werd en hoe zeker ze zijn van hun beoordeling, voor elke beoordeling.

Test 4 - Productie van taalkundige prosodie. Percentage correct. In elke trial wordt de verbale reactie digitaal opgenomen. Het percentage correct wordt

bepaald op basis van beoordelingen van een onafhankelijk, apart te recruterende, panel van gezonde volwassen moedertaalsprekers van het Nederlands. Ze zullen beoordelen welk van de 2 focusposities overgedragen werd en hoe zeker ze zijn van hun beoordeling, voor elke beoordeling.

Secundaire uitkomstmaten

Pretest 1 - Identificatie en benoeming van kleur en object. Gemiddelde reactietijd.

Test 1 - Perceptie van emotionele prosodie. Gemiddelde reactietijd.

Test 2 - Perceptie van taalkundige prosodie. Gemiddelde reactietijd.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Prosodie - ritme, klemtoon en intonatie - is de melodie van taal. De functies ervan zijn talrijk, maar kunnen worden verdeeld in twee types: taalkundige en emotionele prosodie. Taalkundige prosodie zegt iets over de betekenis van een zin, terwijl emotionele prosodie iets zegt over de spreker. Als je prosodie niet kan horen, mis je essentiële informatie zoals wat het belangrijkste woord van een zin is ('focus') en wat de emotionele lading van de zin is. Dit is tot op zekere hoogte het lot gebruikers van cochleair implantaten, die, ondanks de voordelen die doven ervan ervaren, aantoonbaar grote moeite hebben met het onderscheiden van verschillende aspecten van prosodie, waarvan met name intonatie omdat dat zich in toonhoogte manifesteert. Kinderen met een CI zijn slecht in het horen van emoties en lopen risico op een vertraagde taal- en socio-emotionele ontwikkeling. Dit kan mede het gevolg zijn van een gebrek aan ervaring met prosodie. Het verband tussen de manier waarop de stem wordt waargenomen door CI-gebruikers en de ontwikkeling van de communicatieve functies die door die stem worden overgedragen wordt nog altijd niet goed begrepen. Dit onderzoek probeert iets aan dat hiaat te doen.

Doel van het onderzoek

Primair doel van het onderzoek: hoe, indien überhaupt, verwerken kinderen cochleair implantaten prosodie verschillend van elkaar en van normaalhorende kinderen?

Secundaire doelen:

- 1) is er een verschil in verwerking tussen taalkundige en emotionele prosodie?
- 2) is er een verschil in verwerking tussen linkszijdige en rechtszijdige implantatie?
- 3) is er een verschil in verwerking tussen prosodieverwerking op basis van intonatie en die op basis van temporele structuur?
- 4a) is er een verschil in verwerkingsaccuratesse tussen de perceptie en productie van prosodie?
- 4b) is er een correlatie tussen de (accuratesse van) productie en perceptie van prosodie?
- 5) zijn er interacties in verwerkingsverschil tussen de bovenstaand condities?

Onderzoeksopzet

De opzet van dit onderzoek is een vergelijking in gedragsinterventie tussen twee experimentele groepen en twee controlegroepen. Alle groepen voeren dezelfde reeks gedragstesten uit.

De twee experimentele groepen zijn:

- a) een groep kinderen met vroege cochleaire implantatie (geïmplanteerd rond de 1 jaar oud)
- b) een groep kinderen met late cochleaire implantatie (geïmplanteerd rond de 4 jaar oud)

Ze hebben alle dezelfde ervaringsduur (hoorleeftijd) met hun implantaat.

De drie controlegroepen zijn groepen bestaande uit normaalhorende kinderen gematcht op

- a) hoorleeftijd met alle patienten
- b) chronologische leeftijd met de vroeggeïmplanteerde kinderen
- c) chronologische leeftijd met de laatgeïmplanteerde kinderen

Met deze opzet kunnen we testen of de implantaatervaringsduur (de vergelijking met controleproefpersonen gematcht op hoorleeftijd) de factor is die prestaties bepalen of dat de chronologische leeftijd (dat wil zeggen, algemene ontwikkeling) meespeelt (de vergelijking met op chronologische leeftijd gematchte controleproefpersonen). Dit onderzoek moet de mate waarin die factoren van invloed zijn op de achterstand, indien überhaupt, van de patienten ten opzichte van de controlegroepen aan het licht brengen.

Inschatting van belasting en risico

Er zijn geen risico's verbonden aan deelname aan dit onderzoek. Het enige ongemak is de besteding van tijd; die komt neer op tweeënhalfuur maximaal in totaal (exclusief reistijd). Eventuele reiskosten worden vergoed. Deze tijdsbesteding is te verantwoorden omdat het het minste is wat we kunnen vragen om hen te laten helpen inzicht te krijgen in waardevolle inzichten in de

socio-emotionele en taalkundige ontwikkeling van kinderen met en zonder cochleair implantaat; met implantaat, omdat het enkele van hun capaciteiten en beperkingen blootlegt, informatie die taal- en spraaktherapie verfijnt tot waar ze precies moeilijkheden mee hebben; zonder implantaat, omdat als een normaalhorend kind ooit socio-emotionele of communicatieve problemen krijgen, dan weten we alvast dat een van de mogelijke factoren die daarmee correleren (dat wil zeggen, ze veroorzaken of er het gevolg van zijn) het verwerken (de perceptie en productie) van prosodie is.

Dit onderzoek kan alleen worden uitgevoerd met kinderen met een CI, omdat het de enige manier is om de rol te testen van de sensitieve periode in vroege natuurlijke taalverwerking (tussen 0 en 4 jaar). Dit is omdat kinderen met een CI de enige populatie zijn met een uitgestelde aanvang van verbale taalverwerving. Verder, om erachter te komen of kinderen met een CI zich anders ontwikkelen dan normaalhorende kinderen van de dezelfde hoorleeftijd of chronologische leeftijd, zijn echte patiënten nodig. Dit kan implicaties hebben voor de manier waarop taal- en spraaktherapie wordt opgezet.

Contactpersonen

Publiek

Universiteit Leiden

Van Wijkplaats 4
Leiden NL-2311 BV
NL

Wetenschappelijk

Universiteit Leiden

Van Wijkplaats 4
Leiden NL-2311 BV
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)

Kinderen (2-11 jaar)

65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Patienten: cochleaire implantatie voor 1;6 jaar oud (vroeggeïmplanteerde groep) of 3;6 (laatgeïmplanteerde groep); bruto gebruiksduur van het implantaat van tussen de 3;0 en 3;6 jaar.;Controlegroep: leeftijd tussen de 3;0 en 3;6 jaar (kinderen gematcht naar hoorleeftijd); 4;0 en 4;6 (groep gematcht op chronologische leeftijd met de vroeggeïmplanteerde kinderen); of 7;0 en 7;6 (groep gematcht op chronologische leeftijd met de laatgeïmplanteerde kinderen); Nederlandse nationaliteit (alle groepen).

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Patienten. Medische problemen gerelateerde aan het CI voorzover gerapporteerd; multilinguale opvoeding; bilaterale implantatie.;Controlegroep. Audiologische of psychosociale problemen voorzover gerapporteerd; multilinguale ontwikkeling.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blindering:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Actieve controle groep
Doel:	Anders

Deelname

Nederland

Status:	Werving gestart
(Verwachte) startdatum:	17-04-2015
Aantal proefpersonen:	100
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	23-01-2014
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Leiden-Den Haag-Delft (Leiden)
	metc-ldd@lumc.nl

Goedgekeurd WMO	
Datum:	07-01-2015
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Leiden-Den Haag-Delft (Leiden)
	metc-ldd@lumc.nl

Goedgekeurd WMO	
Datum:	15-07-2015
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Leiden-Den Haag-Delft (Leiden)
	metc-ldd@lumc.nl

Goedgekeurd WMO	
Datum:	29-09-2016
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Leiden-Den Haag-Delft (Leiden)
	metc-ldd@lumc.nl

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL46040.058.13